

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34025
Nom	La formació d'Europa (segles V-XI)
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau d'Història	Facultat de Geografia i Història	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau d'Història	13 -	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CRUSELLES GOMEZ, JOSE MARIA	361 - Història Medieval i Ciències i Tècniques Historiogràfiques
RODRIGO LIZONDO, MATEO	361 - Història Medieval i Ciències i Tècniques Historiogràfiques

RESUM

Aquesta assignatura forma part de la matèria “Història Medieval Universal” (12 crèdits), integrada alhora dins del mòdul “Història Universal” (66 crèdits) que conforma el segon curs del Grau en Història. Els seus continguts s’articulen cronològicament i temàtica amb els de l’assignatura “L’expansió i consolidació d’Europa (segles XI-XV)”, impartida durant el segon semestre. L’objectiu és oferir als estudiants un coneixement general dels orígens i primers temps de la societat medieval, des de la desintegració de l’imperi romà d’Occident fins a la disgregació de l’imperi carolingi i la consolidació dels poders feudals.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1005 - Grau d'Història

- Motivació per la qualitat
- Capacitat d'organització i planificació
- Capacitat crítica i autocrítica
- Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi
- Resolució de problemes
- Aprenentatge autònom
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Consciència que el debat i la investigació històrics estan en contínua construcció
- Coneixement del marc diacrònic general del passat
- Coneixement detallat d'un o més períodes específics del passat de la humanitat
- Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió
- Capacitat de transcriure, resumir i catalogar informació de forma pertinent
- Coneixement de la història europea

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Coneixement d'un període particularment significatiu pel que fa als orígens de l'actual Europa.
Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat.

Coneixement de les diferents perspectives historiogràfiques per a l'estudi del període històric en qüestió, i consciència de que el debat i la investigació històrica estan en permanent construcció.

Capacitat d'anàlisi bibliogràfica i de les fonts històriques relatives al període tractat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. De l'Imperi Romà d'Occident als regnes germànics (segles V-VIII).

1) La divisió política de l'Imperi romà (s. IV). 2) Les invasions germàniques del segle V. 3) Els regnes romano-germànics. 4) La reconquesta bizantina. 5) El regne franc merovingi.

2. L'Imperi Carolingi (segles VIII-X).

1) Orígens, consolidació i crisi de l'Imperi Carolingi. 2) L'Imperi Carolingi: organització política i administrativa. 3) Les invasions dels segles IX-X i la fragmentació política de l'Imperi Carolingi. 4) Canvis geopolítics en el Mediterrani I: Bizanci. 5) Canvis geopolítics en el Mediterrani II: l'Islam

3. La cristianització d'Europa i el renaixement cultural carolingi.

1) L'estructura eclesiàstica a l'Europa altomedieval. 2) El monacat altomedieval. 3) Cristianització i religiositat laica. 4) El renaixement cultural a l'època carolíngia.

4. Bases socials i econòmiques del primer creixement europeu

1) La societat camperola en el món tardoantic. 2) L'economia agrària en els segles VII-X: la vil·la carolíngia. 3) La ciutat episcopal en l'Alta Edat Mitjana. 4) L'economia mercantil entre els segles V-X.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

A) Assistència a classe:

- 1) Classes teòriques (30 hores): els professors exposaran els aspectes essencials de la matèria, sistematitzaran els continguts i subministraran bibliografia per a la preparació de l'examen.
- 2) Classes pràctiques (15 hores): anàlisi de texts, mapes i d'altres materials oferits pel professor com a complement de les classes teòriques i preparació dels treballs pràctics individuals.
- 3) Assistència a seminaris o activitats complementàries (15 hores) programades per la Facultat i/o pels professors. En l'Annex el professor indicarà l'oferta docent i els oportuns mecanismes d'avaluació.

B) Tutories:

Els estudiants disposaran d'un horari d'atenció por part dels professors responsables de l'assignatura a fi que puguin realitzar voluntàriament consultes sobre la matèria i l'organització acadèmica. Els horaris de tutoria s'exposaran al tauler d'anuncis del Departament d'Història Medieval i a l'Aula Virtual.

C) Estudi i preparació de classes, treballs i exàmens:

Durant el semestre, el professor establirà una sèrie d'activitats obligades per als alumnes, relacionades amb la formació teòrica i la resolució de problemes, que s'elaboraran fora de l'horari lectiu, i l'avaluació es reflectirà en la nota final de l'assignatura. El desenvolupament concret d'aquest apartat, segons els grups, es posarà a l'Annex.

AVALUACIÓ

L'avaluació final de l'assignatura en la primera convocatòria es regirà pel procediment següent:

1º **Prova escrita** a realitzar en la data establerta per la Facultat, on es valorarà el nivell de coneixements dels estudiants d'acord amb els objectius de l'assignatura, així com l'expressió escrita correcta (tant en el plànol expositiu com terminològic) i la capacitat de relació y reflexió. Els procediments concrets d'examen seran establerts per cada professor. **Caldrà obtenir una qualificació de 4 sobre 10 a la prova escrita** per a poder incorporar la resta de les qualificacions (treballs individuals, controls de lectura, activitats complementàries).

2º Diferents tipus de **treballs individuals** que afecten tant al procés de comprensió dels coneixements històrics explicats a l'aula com a l'anàlisi pràctica de fonts històriques. La tipologia d'aquests treballs serà fixada por cada professor a l'ANNEX.

3º Els profesors comunicaran el termini i els procediments d'avaluació de l'**activitat complementària** en consonància amb llur caràcter (realització de memòries, control d'assistència, etc.), segons s'estableix per a cada grup de l'assignatura.

4º El percentatge que cadascuna de las proves d'avaluació representarà en la nota final de l'assignatura serà el següent:

- a) Examen final 60%

b) Treballs individuals 30%

c) Activitats complementàries 10%

La **segona convocatòria** seguirà les següents especificacions:

1º **Examen** a realitzar en la data establerta per l'administració del centre, que **seguirà els criteris d'avaluació establerts en l'examen de la primera convocatòria**.

2º Es conservarà la qualificació obtinguda en els **treballs pràctics** individuals presentats en el seu moment, encara que podran refer-se i ser avaluats de nou, sempre a criteri del professor.

3º Els **controls de lectura** i les **activitats complementàries** només seran inclosos en l'avaluació de la segona convocatòria en el cas d'haver estat realitzats dins dels terminis corresponents durant el curs.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ÁLVAREZ PALENZUELA, V. (2002): Historia universal de la Edad Media, Barcelona, Ariel.
- BALARD, M. y otros (1989), Edad Media occidental. De los bárbaros al Renacimiento, Madrid, Akal.
- GARCÍA DE CORTÁZAR, J. A.- SESMA MUÑOZ, J. A. (1997): Historia de la Edad Media. Una síntesis interpretativa, Madrid, Alianza.
- KAPLAN, M. (Dir.) (2004): Edad Media. Siglos IV-X, Granada, Universidad.
- LADERO, M. A. (1987): Historia Universal. Edad Media, Barcelona, Vicens Vives.
- MCKITTERICK, R. (2002): La alta Edad Media, Barcelona, Crítica.
- VINCENT, C. (2001): Breve historia del Occidente medieval, Madrid, Alianza.
- WICKHAM, CH. (2009): Una Historia nueva de la alta Edad media. Europa y el mundo mediterráneo, 400-800, Barcelona: Crítica.
- HEATHER, Peter, Emperadores y bárbaros. el primer milenio de la historia de Europa, Barcelona: Crítica, 2009.
- HEATHER, Peter, La caída del Imperio Romano, Barcelona: Crítica, 2006.
- WICKHAM, Ch. (2013) El legado de Roma. Una historia de Europa de 500 a 1000, Barcelona: Pasado & Presente

Complementàries

- BONNASSIE, P. (1983): Vocabulario básico de la Historia medieval, Barcelona, Crítica.
- DUBY, G. (dir.), (1995): Atlas histórico mundial, Madrid, Debate.
- LOYN, H. R. (ed.) (1989): Diccionario Akal de Historia Medieval. Madrid, Akal.
- MITRE, E. (1992): Textos y documentos de la época Medieval (Análisis y comentarios). Barcelona, Ariel.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA SEMIPRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. Si ho permet l'aforament de les aules a partir de les normes sanitàries, les classes teòriques i pràctiques tindran una presencialitat del 100% (si no fora així, es reduiria la presencialitat). Les activitats complementàries (hora setmanal 0, 15h. en total) es realitzaran de forma no presencial. La planificació de la docència s'especificarà a principi de curs.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i activitats es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

3. Metodologia docent

Classes presencials teòric-pràctiques que es podran complementar amb diferents tipus de materials i activitats en l'Aula Virtual. Les activitats complementàries no presencials podran ser síncrones (videoconferència) o asíncrones.

Les tutories es faran de forma no presencial (a través del correu corporatiu de la UV) o de forma presencial prèvia cita concertada amb el professor.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació fixats a la guia docent.

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial al calendari oficial les instal·lacions de la Universitat estigueren tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.

5. Referències bibliogràfiques

Es manté la bibliografia recomanada a la Guia Docent. En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a la bibliografia recomanada, aquesta es substituirà per materials accessibles online.